

รวมพระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)

‘... ถ้าภิกษุสามเณรไม่ฉลาด ประพฤติเลวทรามต่ำช้า
ให้ผิดธรรมผิดวินัย จนกระทั่งทลายกทายิกาทั้งหลายเปื้อน ไม่ใส่บาตรให้
ภิกษุสามเณรฆ่าภิกษุสามเณรเอง ทำลายกันเองอย่างนี้
พระพุทธศาสนาจะล่มสลายด้วยประการใด
ก็เพราะภิกษุสามเณรนั้นแหละ ...’

รวมพระธรรมเทศนา พระมวงคตเทพมุนี (สด จนฺทสโร)

กัณฑ์ที่ ๖๐

ภัตตานุโมทนาคาถา

๑๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส (๓ ทน)

โฆชนํ ภิกฺขเว ททมานํ ทายโก ปฏิตฺตาทกานํ ปณฺจ จานานิ
เทติฯ กตมานิ ปณฺจ आयํ เทติ วณฺณํ เทติ สฺขํ เทติ พลํ เทติ
ปฏิกฺขณํ เทติฯ आयํ โห ทตฺวา आयสฺส ภาคี โหติฯ ะเปยฺ ปณฺจ
จานานิ เทตฺติฯ

อ.จ.ตฤณ.(บาลี) ๒๑/๕๙/๘๔

ณ บัดนี้ อาตมภาพจะได้แสดงธรรมิกถา เพราะว่าเราท่านทั้งหลายหญิงชายทุก
ถ้วนหน้าเกิดมาเป็นมนุษย์พบพุทธศาสนาที่มีการบริจาทานกันอยู่เป็นธรรมดา เพราะ
ทานนี้เป็นเครื่องหล่อเลี้ยงพุทธศาสนาไว้ ถ้าปราศจากทานการให้แล้ว ศาสนาก็ไม่มี
เครื่องหล่อเลี้ยง ทรงอยู่ไม่ได้ ต้องแตกสลายไป ดับไป หายไป ทานนี้แหละหล่อ
เลี้ยงพุทธศาสนาไว้ ภิกษุสามเณร อุบาสกอุบาสิกาในพุทธศาสนาดำรงอยู่ได้ เพราะ
อาศัยทานการให้ ภิกษุสามเณรไม่ได้ทำอะไรทำนา ซื่อขายแลกเปลี่ยนอย่างหนึ่งอย่างใด
เพราะเป็นเพศที่ออกจากคนผู้ครอบครองเหย้าเรือน เป็นนักบวช เป็นผู้ปล่อยภาระการ
งานจนหมด ประพฤติปฏิบัติตามธรรมวินัยของพระศาสดา อาศัยอุบาสกอุบาสิกาพิทักษ์
รักษาเลี้ยงดูพระภิกษุสามเณร ให้ดำรงพระพุทธานุภาพไว้ เหตุนี้การหล่อเลี้ยงภิกษุ
สามเณรให้ดำรงในพระพุทธานุภาพไว้ได้เช่นนี้ ได้ชื่อว่าอุบาสกอุบาสิกาตนเองเป็นผู้
ช่วยกันทำนุบำรุงพระพุทธานุภาพ ได้บริจาทานเป็นเบื้องต้น

ทานการให้นี้แหละเป็นข้อสำคัญนัก โลกจะอยู่ร่มเย็นเป็นสุขได้ก็เพราะอาศัยทาน
การให้ ถ้าปราศจากทานการให้แล้ว โลกก็เดือดร้อน ภิกษุสามเณรเดือดร้อนทีเดียว
เพราะทานแปลว่าให้ความสุขซึ่งกันและกัน ลักษณะการให้ความสุขซึ่งกันและกันนะ
จำเดิมแต่มารดาบิดาให้ความสุขแก่บุตรและธิดา บุตรและธิดาเจริญวัยวัฒนาเป็นลำดับ
ไป เมื่อมารดาบิดาแก่ชราทุพพลภาพเกินไป บุตรและธิดาก็ต้องให้อาหารและรางวัล
แก่มารดาบิดาเหมือนกัน มารดาบิดาให้แก่บุตรและธิดาไว้แล้ว บุตรธิดาเป็นหนี้บิดา

มารดา ติดอยู่มากนัก เมื่อมารดาบิดาแก่เฒ่าทุกข์พลภาพเต็มที่ บุตรและธิดาต้องใช้หนี้ ต้องให้มารดาบิดาตอบบ้าง การให้กันเช่นนี้แหละโลกถือกันเป็นประเพณีสืบกันมาได้

ส่วนการครอบครองเหย้าเรือนเคหาก็ต้องให้ซึ่งกันและกัน ภิกษุสามเณรออกจาก การครอบครองเหย้าเรือนเคหา ตัดกิจกังวล การที่จะประกอบการเล่นชียอย่างฉวาวาส นั้นนะหามีไม่ ประกอบการเล่นชียอย่างเพศสมณะ มีบิณฑบาตเลี้ยงชีพ อุบาสก อุบาสิกาผู้อยู่ครอบครองเหย้าเรือนเคหา ก็ต้องสงเคราะห์ภิกษุสามเณร ให้อาหารและ รางวัลตามที่สงเคราะห์ได้ เหตุฉะนั้น การให้ซึ่งกันและกันดังนี้เป็นประเพณีสืบมา ในทาง พระพุทธศาสนาท่านจึงได้วางเป็นตำรับตำราไว้ว่า

โกชนํ ภิกขเว ททมานํ ทายโก ตุก่อนภิกษุทั้งหลาย ทายกผู้ให้ซึ่ง โภชนาหาร ปฏิคฺคาหกานํ ปญฺจ จานานิ เทติ เรียกว่าให้ฐานะ ๕ ประการ แก่ปฏิคฺคาหก กตมานํ ปญฺจ ๕ ประการเป็นไฉน

กตมานํ จานานิ ฐานะ ๕ ประการนั้นเป็นไฉน อายํ เทติ ชื่อว่าให้อายุ ประการหนึ่ง วณฺณํ เทติ ชื่อว่าให้วรรณะประการหนึ่ง สุขํ เทติ ชื่อว่าให้สุข ประการหนึ่ง พลํ เทติ ชื่อว่าให้พลังประการหนึ่ง ปฏิภาณํ เทติ ชื่อว่าให้ ปฏิภาณประการหนึ่ง

อายํ โข ทตฺวา อายุสฺส ภาติ โหติ ผู้ให้อายุย่อมมีอายุเป็นส่วนสอง ผู้ให้ วรรณะย่อมมีวรรณะเป็นส่วนสอง ผู้ให้ความสุขย่อมมีความสุขเป็นส่วนสอง ผู้ให้กำลัง ย่อมมีกำลังเป็นส่วนสอง ผู้ให้ปฏิภาณความเฉลียวฉลาดย่อมมีความเฉลียวฉลาดเป็น ส่วนสอง

โกชนํ ภิกขเว ททมานํ ทายโก ปฏิคฺคาหกานํ ปญฺจ จานานิ เทติ ทายกผู้ให้โภชนาหาร ชื่อว่าให้ฐานะ ๕ ประการแก่ปฏิคฺคาหกด้วยประการนี้ นี่ให้ฐานะ ๕ ประการแก่ปฏิคฺคาหก ภิกษุสามเณรได้บริโภคอาหารอิ่มแล้ว มีอายุยืนได้ ๗ วัน และร่างกายไม่ชubbชืดเศร้าหมอง ผ่องใส อิ่มแล้วร่างกายสดชื่นผ่องใสขึ้น นี่ได้ชื่อว่า เจ้าของทานให้อายุ ให้วรรณะ เมื่อร่างกายสดชื่นแล้วก็เป็นสุข ได้ชื่อว่าเจ้าของทานให้ ความสุข สุขแล้วมีกำลัง ได้ชื่อว่าเจ้าของทานให้กำลัง เมื่อมีกำลังแล้วมีปัญญา ได้ชื่อ ว่าเจ้าของทานให้ปัญญา นี่ให้อายุ ให้วรรณะ ให้ความสุข ให้กำลัง ให้ปฏิภาณ นี่ เจ้าของทานให้

ภาตุ สัพพมงคล์ ขอมงคลทั้งปวงจงมีแก่ท่านเถิด รุกขนต์ สัพพเทวตา
ขอเทพเจ้าทั้งปวงจงรักษาท่านเถิด สัพพพุทธานุภาเวน ด้วยอานุภาพแห่งพระพุทธ
เจ้าทั้งปวง สทา โสถถิ ภวันตุ เต ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่านเถิด

ภวตุ สัพพมงคลิ ขอมงคลทั้งปวงจงมีแก่ท่านเถิด รกฺขหนฺตุ สัพพเทวตา
ขอบรรดาเทพเจ้าทั้งปวงจงรักษาท่านเถิด สัพพธมฺมานุภาเวน ด้วยอานุภาพแห่ง
พระธรรมทั้งปวง สทา โสตถิ ภวนฺตุ เต ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่านเถิด

ภวตุ สัพพมงคลิ ขอมงคลทั้งปวงจงมีแก่ท่านเถิด รกฺขหนฺตุ สัพพเทวตา
ขอเทพเจ้าทั้งปวงจงพิทักษ์รักษาท่านเถิด สัพพสงฺฆานุภาเวน ด้วยอานุภาพแห่ง
พระสงฆ์ทั้งปวง สทา โสตถิ ภวนฺตุ เต ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่าน
ทั้งหลายด้วยประการดังนี้ นี่เป็นหน้าที่ของผู้ให้พร

ภิกษุสามเณรให้พรอุบาสกอุบาสิกา เมื่อไม่ได้คิดไปตามดังนี้ คิดเรื่องอะไรและ
ต่อมิอะไร ไม่ได้ ต้องตั้งใจตามแนวนี้ พระภิกษุสามเณรมีการเรียนคันถธุระกิติ วิปัสสนา
ธุระกิติ ได้บรรลุถึงขีดหน้าที่ไล่ตามชั้นของรัฐบาลได้ หรือได้เรียนสมถวิปัสสนาได้ตาม
กำหนดของครูบาอาจารย์สั่งสอน ถ้าตั้งใจให้ตรงต่อพรอันนี้แล้ว พรอันนี้ก็จะสำเร็จต่อ
ผู้บริจาคนานได้หาหน้อยไม่ ให้ตั้งใจอย่างใด ให้ตั้งใจว่าตัวมีความดีงามอย่างไร ในทาง
คันถธุระกิติ วิปัสสนาธุระกิติ ความดีงามอันนั้นเป็นตัวยืน ด้วยอำนาจความดีความ
บริสุทธิ์ของตนนั้น ขออำนาจพระพุทธเจ้า

ดังท่านวางตำราให้พรไว้ ยถาฯ ดังที่ได้แสดงไว้แล้วนั้น ห้วงแห่งน้ำที่เต็ม
ย่อมยังสมุทรสาครให้สมบูรณ์ได้ ห้วงน้ำเต็มเหมือนกับน้ำหน้าเดือน ๑๐ ในประเทศ
ไทยนี้ เดือน ๑๑ ในประเทศไทยนี้ เดือน ๑๒ น้ำเต็มหมด เต็มทุ่งเต็มท่าเต็มบ้านเต็ม
ช่องเต็มประเทศไป เต็มแล้วไปทางไหน ไหลลงไปในเบื้องต่ำ ไหลลงไปเป็นแม่น้ำ
น้อยใหญ่ ลงไปจนกระทั่งถึงมหาสมุทร เมื่อถึงมหาสมุทรแล้วเบื้องบนก็แห้งลงไป นั้น
ฉันใดก็ดี น้ำที่จะไหลขึ้นไปทีด่อนๆไม่มี ไหลลงไปสู่ข้างล่างทั้งนั้น ไหลไปสู่ท่ามกลาง
มหาสมุทรทั้งสิ้น ไม่เหลือเลยแต่หยาดหยดหนึ่งนั่นฉันใด ท่านที่ท่านทั้งหลายได้ให้
อุทิศให้แล้วแก่ท่านผู้ไปสู่ปรโลก ได้บริจาคไว้กับภิกษุสามเณร ให้กับพระภิกษุสามเณร
ท่านที่ให้ที่บริจาคกับพระภิกษุสามเณรแล้ว ก็อุทิศผลไปให้แก่เปรตชนที่ละโลกนี้แล้ว
ไปสู่ปรโลกเบื้องหน้า ประสงค์จะให้ผลท่านอันนั้นไปถึงแก่ผู้ละโลกนี้แล้ว ไปสู่ปรโลก
เบื้องหน้า

การที่จะได้รับทานของท่านทายกอุบาสกอุบาสิกาที่ให้แก่มนุษย์โลกนี้นะ ไม่ได้
เป็นของง่าย เป็นของยากอยู่ ที่ท่านอุทิศให้จริง ไหลไปจริง มนุษย์ที่ตายไปจากมนุษย์
เสียแล้ว ไปตกนรกเสียได้รับทุกข์เวทนา ไม่มีโอกาสที่จะมารับส่วนบุญได้ ไปเกิดเป็น

สัตว์เดรัจฉานเสีย มีอาหารหยาบชนิดหนึ่ง ไม่อาจจะมารับส่วนบุญได้ ไปเกิดเป็นมนุษย์ก็ดี หรือสัตว์ต่างๆ ไม่มีโอกาสที่จะมารับส่วนบุญได้ หรือไปเกิดเป็นเทวดาเสีย พอจะมาได้แต่ก็ไม่มีโอกาส ที่ญาติอุทิศให้ไม่มีใครไปบอกให้ เมื่อไม่รู้ส่วนบุญอันนี้ก็ ไม่ได้รับเหมือนกัน เว้นไว้แต่ปรตตูปชีวีเปรต เปรตนอกนี้ทุกขเวทนาหนัก ไม่ได้มารับส่วนบุญ พวกที่ได้รับส่วนบุญก็ได้แก่ ปรตตูปชีวีเปรตนั้น มาแสวงหาส่วนบุญที่ญาติอุทิศส่งให้

เหมือนภิกษุสามเณรไปแสวงหาอาหารบิณฑบาตตามปากตรอกบ้านโน้น หรือ บ้านร้านค้าทั้งหลาย เมื่อเขามีศรัทธา เขาก็นำเอาอาหารมาถวาย ภิกษุก็ได้รับอาหารบิณฑบาต เมื่อเขานำเอาอาหารบิณฑบาตนั้น คนขอทานก็ดี คนแก่ก็ดี คนเฒ่าคนสาวคนหนุ่มก็ดี เดินออกถัดกันไป แต่ว่าไม่ได้รับบิณฑบาต ไม่ใช่หน้าที่ของตัว จะไปวุ่นไปรับบาตร เขาใส่เฉพาะภิกษุสามเณร ภิกษุสามเณรเห็นเขานำบิณฑบาตมาก็พอเหมาะกับตัว ที่แสวงหาอาหารบิณฑบาต เขาก็นำเอาอาหารบิณฑบาตมา ก็รับอาหารบิณฑบาตนั้นมาฉันสมความปรารถนา จันใดก็ดี

ปรตตูปชีวีเปรต เป็นอยู่อย่างนั้นเพราะจน เป็นอยู่ด้วยอาศัยบุคคลผู้อื่นเขาให้ ถ้าเขาอุทิศส่วนบุญให้ เขาไม่ได้ขีดคั่น ให้ทั่วไป ตนก็มารับได้ อย่างภิกษุสามเณรรับอาหารบิณฑบาต อย่างนั้นแหละ แต่ว่าไม่ใช่ว่าภิกษุสามเณรจะมารับบิณฑบาตไม่ได้ และเหมือนกัน อย่างพวกเปรตนั้น จะเป็นสัตว์เดรัจฉาน หรือมนุษย์ หรือเทวดา หรือรูปพรหม อรูปพรหมใดๆ ก็ไม่ใช่หน้าที่โอกาสที่จะไปกระทำเช่นนั้น ก็แม้อาหารนั้นใครก็ชอบ ใครก็ปรารถนา ก็ให้ทั่วไป เทพยดาก็ได้เหมือนกัน ให้อนุโมทนาก็ได้เหมือนกัน ถ้าแม้ว่าไม่ได้อนุโมทนาส่วนกุศลนั้นก็ได้ ได้แต่พวกเปรต ปรตตูปชีวีเปรตเท่านั้น

เรื่องนี้ปรากฏยืนยันในครั้งพุทธกาล ญาติของพระเจ้าพิมพิสารได้รับทานอันนี้แหละ ได้รับส่วนบุญอันนี้แหละ ได้เสวยความสุขสมมาดปรารถนา ญาติของพระเจ้าพิมพิสาร ที่ทำบุญกุศลส่งอุทิศส่วนกุศลให้ผู้ไปสู่ปรโลกเบื้องหน้า ได้รับส่วนบุญจากญาติอย่างนี้ไม่ใช่ของง่าย

ถ้าว่ามีธรรมกาย ง่ายเต็มที่ ทำบุญเท่าไรได้หมด เพราะเหตุว่า ธรรมกายนำไปบอกว่าให้อนุโมทนา ก็ได้สำเร็จสมความปรารถนา แม้จะไปตกนรก ธรรมกายนำส่วนกุศลที่ญาติอุทิศส่งไปให้ ไปถึงนรก ก็ได้รับส่วนกุศลสมมาดปรารถนา พ้นจากนรกทีเดียว ถ้าว่าเป็นเทวดาบุญหนักศักดิ์ใหญ่ ได้ ส่งขึ้นไป ถ้าได้เกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน

เป็นมนุษย์ ได้ ไปให้แก่กายละเอียด ถ้ากายมนุษย์ไม่รู้เรื่อง ให้กายมนุษย์ละเอียดที่
ฝ่นออกไป กายทิพย์ กายทิพย์ละเอียด ได้ แต่ว่ากายมนุษย์ไม่รู้เรื่อง

การให้ส่วนบุญไม่ใช่ของง่าย แต่บุญที่ทำลงไปแล้วนั้นไหลเหมือนน้ำ น้ำไหล
จากที่สูงไปหาที่ต่ำ ให้อยู่เสมอไป แต่ว่าเมื่อไม่รับก็ไม่ได้สมความปรารถนาเหมือนกัน
เหตุนี้ **อิจฺฉิตํ** ความปรารถนาที่ท่านปรารถนาแล้ว **ปตฺถิตํ** ความปรารถนาที่ท่าน
ตั้งไว้แล้ว **ตุมฺหิ ขิปปเมว สมิชฺชตุ** ขอสำเร็จจงสำเร็จแก่ท่านโดยพลันเกิด **สพฺเพ**
ปุเรนฺตุ สงฺกปฺปา ความดำริทั้งปวงของท่านจงเต็มเปี่ยม **จฺนฺโท ปณฺณรโส ยถา**
เหมือนพระจันทร์ในวันปณฺณรสี **มณฺชิโชติ รโส ยถา** ไม่นั้นก็เหมือนแก้วมณีโชติ
รสอันสว่างไสวดี นี่ผลได้สำเร็จสมความปรารถนา พระให้พรอย่างนี้ เมื่อให้พรแล้ว
ภิกษุเป็นอันดับรองลงมาก็รับ

รับเป็นที่ ๒ ว่า **สพฺพิติโย วิวชฺชนตุ** นี่ก็เป็นพรของภิกษุอีก ภิกษุก็ให้อีก
สพฺพิติโย วิวชฺชนตุ ขอความจัญไรทั้งปวงจงบาราศไป **สพฺพโรโค วินสฺสตุ** ขอโรค
ทั้งปวงจงหาย **มา เต ภวตฺวณฺตราย** ขออันตรายอย่าเกิดแก่ท่าน **สุขี ทิฆายโก**
ภว ขอท่านจงเป็นผู้มีอายุยืนเป็นสุขเกิด แล้วก็ว่าสัพพีไปดังนี้แหละ ๓ ครั้ง เป็น
อดีต ปัจจุบัน อนาคตอย่างนี้ ข้างท้ายเป็นสามัญญานโมทนา

ท่านก็ให้พรว่า **ภวตุ สพฺพมฺงคฺลํ** สรรพมงคลจงบังเกิดมี **รฺกฺขณฺตุ สพฺพ-**
เทวตา ขอสรรพเทพยดาจงรักษาท่าน **สพฺพพุทฺธานุภาเวน** ด้วยอานุภาพแห่ง
พระพุทธเจ้าทั้งปวง **สทา โสตุถิ ภวณฺตุ เต** ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่านทุก
เมื่อ **ภวตุ สพฺพมฺงคฺลํ** ขอสรรพมงคลจงบังเกิดมี **รฺกฺขณฺตุ สพฺพเทวตา** ขอเทพ
เจ้าทั้งปวงจงรักษาท่าน **สพฺพธมฺมานุภาเวน** ด้วยอานุภาพแห่งพระธรรมทั้ง ปวง
สทา โสตุถิ ภวณฺตุ เต ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่านทุกเมื่อ **ภวตุ สพฺพมฺงคฺลํ**
ขอสรรพมงคลจงบังเกิดมี **รฺกฺขณฺตุ สพฺพเทวตา** ขอเทพเจ้าทั้งหลายจงรักษาท่าน
สพฺพสงฺฆานุภาเวน ด้วยอานุภาพแห่งพระสงฆ์ทั้งปวง **สทา โสตุถิ ภวณฺตุ เต**
ขอความสวัสดิ์จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ นี่สามัญญานโมทนา

ด้วยอานุภาพพระพุทธเจ้า ด้วยอานุภาพพระธรรม ด้วยอานุภาพพระสงฆ์นั้นเป็น
ไฉน เขาเรียกว่าพุทธานุภาพ ธรรมมานุภาพ สังฆานุภาพ นี่เราต้องการนัก ใ้
กราบนัก เพื่อให้ท่านช่วยเรา ขออานุภาพพระพุทธเจ้า ขออานุภาพพระธรรม
ขออานุภาพพระสงฆ์

ท่านนั้นแหละเป็นตัวสำคัญทีเดียว รักษาพุทธานุภาพ รักษาธรรมานุภาพ รักษา
สังฆานุภาพ เราก็ตั้งใจถ้าจะให้ท่านนั้นก็ ด้วยอาหารของข้าพเจ้านี้ หญิงก็ดี ชายก็ดี
ของหม่อมฉันนี้จะถวายเป็นทาน ให้รักษาพุทธานุภาพ รักษาธรรมานุภาพ รักษา
สังฆานุภาพไว้ จะได้ป้องกันให้มนุษย์อยู่ร่มเย็นเป็นสุข มนุษย์ที่จะพ้นจากภัยอันตราย
ด้วย พุทธานุภาพ ด้วยธรรมานุภาพ ด้วยสังฆานุภาพ มนุษย์ถ้ายังอยู่ในพุทธานุภาพ

ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพแล้ว สิ่งหนึ่งสิ่งใดจะมาทำให้เป็นอันตรายนั้นไม่ได้ พุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ ต้องรักษาไว้

เพราะฉะนั้น ภิกษุสามเณรเวลาจะให้พร แก่ชาวบ้านร้านตลาดทั้งหลายที่เขาให้ทาน ได้รับทานแล้วให้นึกถึงว่า ถ้าไม่ได้อาหารอิ่มแล้ว พุทธานุภาพที่เราจะเคารพนบนมัสการต่อพระองค์ รักษาให้พระองค์มีอานุภาพอยู่ ทำไม่ได้ ธรรมานุภาพที่จะให้กระทำมีอานุภาพ ให้ปรากฏอยู่ ก็ทำไม่ได้ สังฆานุภาพก็จะรักษาไว้ไม่ได้ ที่เรารักษาพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ ไว้ได้นี้ ขออานุภาพพระพุทธรูปทั้งปวง ขออานุภาพพระธรรมทั้งปวง ขออานุภาพพระสงฆ์ทั้งปวง จงพิทักษ์รักษาท่านทายก ทายิกา อุบาสก อุบาสิกาทั้งหลายให้อยู่ร่มเย็นเป็นสุข ให้อยู่เจริญรุ่งเรืองเถิด

เมื่อทายกทายิกาทั้งหลายเจริญรุ่งเรืองแล้ว แต่ก่อนเคยใส่บาตรแก่ภิกษุข้าวกับเกลือ หรือมีฉะนั้นก็มีกระเทียมดอง หรือมีฉะนั้นมีอะไรก็เอะทำตามกำลังวังชาท่าน เมื่อท่านรุ่มรวยยกใหญ่ เป็นเศรษฐีคหบดีขึ้นแล้ว ภิกษุสามเณรก็จะได้อาหารประณีตขึ้นไปเหมือนกัน เพราะฉะนั้น ได้ด้วยกัน เสียด้วยกัน ทายกอุบาสกอุบาสิการุ่มรวยกันเท่าใด ภิกษุสามเณรก็รุ่มรวยกันเท่านั้น ให้พรแก่ตัวเอง ภิกษุสามเณรที่ฉลาดต้องตั้งอกตั้งใจให้พรทีเดียว

ถ้าภิกษุสามเณรโง่ ไม่ฉลาด ประพฤติเลวทรามต่ำช้า ให้ผิดธรรมผิดวินัย จนกระทั่งทายกทายิกาทั้งหลายเบื่อ ไม่ใส่บาตรให้ นี่ภิกษุสามเณรฆ่าภิกษุสามเณรเอง ทำลายกันเองอย่างนี้ พระพุทธศาสนาจะถล่มทลายด้วยประการใดก็เพราะภิกษุสามเณรนั้นแหละ จะรุ่งเรืองด้วยประการใดก็เพราะภิกษุสามเณรนั้นแหละ เป็นข้อสำคัญนัก ให้อุตสาหะตั้งอกตั้งใจประพฤติดี ประพฤติเป็นนักเรียนจริงๆ เรียนให้รู้ธรรมจริงๆ ปฏิบัติให้สมความรู้จริงๆ ได้ชื่อว่าเป็นสงฆ์ที่ดีแก่พระพุทธศาสนา **สงฆมมขุเมโสภณ** เมื่อประพฤติได้เช่นนั้นในท่ามกลางพระสงฆ์ เมื่อย่อลงไปแล้วก็ได้ว่า พุทธศาสนาจะรุ่งเรืองอยู่ได้ เพราะอุบาสกอุบาสิกาไม่ละในการบริจาทาน ให้พระภิกษุสามเณรตลอดสาย ภิกษุสามเณรได้อาหารและบิณฑบาตนั้นแล้ว เข้าไปอยู่ในท้องอิ่มแล้ว ไม่ให้อาหารอิมันนั้นเสียไปเปล่าๆ อุตสาหะเล่าเรียนคันถธุระและวิปัสสนา มีหน้าที่ตามศรัทธาของตน ไม่ชุกชนด้วยประการใดประการหนึ่ง ให้นึกดังนี้ นี่แหละได้ชื่อว่าเป็นอายุพระศาสนา เพราะอุบาสกอุบาสิกา ภิกษุสามเณรประพฤติตรงต่อกันด้วยประการดังนี้

ที่ได้ชี้แจงแสดงมานี้ เป็นภัตตานโมทนาคาถา เฉลิมเพิ่มเติมศรัทธาของท่าน ทานิสราธิบดีทั้งหลาย บรรดามาสโมสรในสถานที่นี้ทุกถ้วนหน้า อาตมภาพชี้แจงแสดง

มาตามวาระพระบาลีชี้แจงเป็นสยามภาษาตามมตยาธิบายตามสมควรแก่เวลา **เอเตน**
สจฺจวชฺเชน ด้วยอำนาจความสัตย์เอ่ยมาตั้งแต่เริ่มต้นจนอวสานนี้ **สทา โสติถิ ภานฺตุ**
เต ขอความสุขสวัสดีจงบังเกิดมีแก่ท่านทั้งหลายทุกถ้วนหน้า **สพฺพพุทฺธานุภาเวน**
ด้วยอานุภาพพระพุทธเจ้าทั้งปวง **สพฺพธมฺมานุภาเวน** ด้วยอานุภาพพระธรรมทั้ง
ปวง **สพฺพสงฺฆานุภาเวน** ด้วยอานุภาพพระสงฆ์ทั้งปวง **พุทฺธรตฺนํ ธมฺมรตฺนํ**
สงฺฆรตฺนํ **ติณฺณํ** **รตฺนานํ** **อานุภาเวน** ด้วยอานุภาพพระรัตนทั้ง ๓ คือ พุทธ
รัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ **จตุราสีติสหัสสธมฺมกฺขนุภาเวน** ด้วยอานุภาพ
พระธรรมชั้นทั้ง ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้น **ปิฎกตฺตยานุภาเวน** ด้วยอานุภาพปิฎก
ทั้ง ๓ คือ พระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก พระปรมาตถปิฎก **ชินสาวกานุภาเวน**
ด้วยอานุภาพชินสาวกผู้ชนะมาร จงดลบันดาลความสุขสวัสดิเป็นปรากฏแก่ท่านทั้ง
หลายทั้งหมดที่มาสโมสร ณ สถานที่นี้ทุกถ้วนหน้า อาตมภาพชี้แจงแสดงมาพอสมควร
แก่เวลา สมมติยุติธรรมิกถาด้วยอรรถนิยามความลงเพียงเท่านี้

เอวํ ก็มีด้วยประการฉะนี้ ฯ

